

dinsdag 12 maart 2013
14:50

Urmonds eerste wielrijder

Micheel Hendrix (Johannes Michiel Hendrix, geboren Urmond 26-9-1872), beter bekend als "Noonk Micheel", was de eerste inwoner van Urmond die een fiets bereed. Hij had een zuster in Antwerpen wonen, die uiteraard al eerder met het "fenomeen" fiets in aanraking was gekomen. Via deze zuster in Antwerpen kreeg Noonk Micheel zijn fiets, die met de trein naar Sittard werd verstuurd. Met spanning werd de komst van deze trein door Micheel afgewacht. Toen het eindelijk zo ver was, kwam door een misverstand zijn fel begeerde fiets niet direkt te voorschijn. De consternatie was compleet!

Alle leed was geleden toen uiteindelijk de fiets

Noonk Micheel met zijn ophof makend voertuig, de fiets, onstreeks de eeuwwisseling.

58

toch aanwezig bleek te zijn.

Trots als een paau werd door Micheel de terugtocht naar Urmond aanvaard. Of dit reeds fietsend gebeurde, is niet bekend.

Thuisgekomen kwam de ontuchtering; zijn ouders waren niet erg geporteerd met zijn nieuwe aanwinst en vonden het maar een "duuvelsdéuk". Ze verboden hem de fiets thuis te stallen. Goede raad was duur.

Micheel vond de oplossing voor zijn probleem door zijn fiets bij de overburen te brengen.

Zijn nieuwe bezienwaardigheid trok natuurlijk de aandacht van de plaatselijke bevolking die zich aan het raam van de overburen van Micheel vergaapte aan dit "merkwaardig" bouwseel. Zijn ouders bleven het maar een "jaagduuvel" vinden en konden niet begrijpen wat Micheel hiermee aan moest.

Hun houding veranderde toen op een gegeven moment iemand in de familie ziek werd en de dokter in Beek moest worden gewaarschuld.

Micheel stapte direkt op zijn fiets en reed zo goed en zo kwaad als het ging over de ongeasfalteerde weg richting Beek.

Na de hoedachap aan de dokter te hebben doorgegeven, reed Micheel weer terug naar Urmond. De dokter moest zijn paard nog voor de koets (laten?) spannen. Terug in Urmond bleek dat Micheel met de fiets eerder thuis was dan de dokter met paard en wagen. Sinds deze gebeurtenis werd de fiets door zijn ouders geaccepteerd, die nu overtuigd waren van het nut van een dergelijk voertuig.

Al spoedig werd het "revolutionaire" voorbeeld van Micheel door meerdere inwoners gevolgd en ging ook de fiets meer en meer het straatbeeld van Urmond opluisteren.

59

Het begin

Enkele maanden na de oprichting van de Bergse wielvereniging Victoria zag in het kerkdorp Urmond in de maand juli van het jaar 1906 eveneens een wielvereniging het levenslicht.

Uit de keuze van de verenigingsnaam "Urmondse Toeristenclub" (afgekort UTC) kan men afleiden dat bij deze vereniging het ontspanningskarakter hoog in het vaandel stond geschreven. Met recht kan worden gesteld dat de toenmalige Urmondse "fietzers" hun wat zorgeloos aandoende naam ten volle eer aan deden. Waar zij kwamen opdagen werd veel gelachen, grappen uitgehaald en hierbij het welbekende schuilmerk geretent niet versmand.

Eerste voorzitter van de UTC werd (oprichter) Jan van Didden. De volledige bestuursamenstelling en ledenlijst tijdens de oprichting is jammer genoeg niet helemaal bekend. Mondelinge informatie hierover, ingewonnen bij de heren Mathieu Cosemans, Mathieu Hendrix en Chris Wagemans, leverden verschillende namen van fietzers van het eerste uur op. Zo was de eerste fietser van Urmond, Micheel Hendrix, ook de eerste penningmeester van de UTC. Pierre Schulpen was toen sekretaris.

Als bestuursleden in een bepaalde bestaansperiode van de UTC fungeerden o.a. Mathieu Cosemans, Tieske Driessen en Piet Hamers. Pioniers op het stalen ros waren o.a. Jan Bergers, Pietje Bergers, Pietje Demand, Sjeng Claessens, Hub Boura, Sjeng Boura, Pierre Boura, Thomas Boura, Louis Gellisen, Harieke Driessen, Driek Hamers, Kobbke Janssen, Harie Konings, Zef van Mulken, Goeke Dols, Harie Thijssen, Chris Wagemans, Harie Wetzels, Kuifke Buskens, Hoeb Smoets en Hoeb Bovens.

"Het verzamelen blazen" was de taak van hoornblazer Mathieu Hendrix. Op de fiets van Driek Hamers pronkte tijdens de fietstochten het vaandel. Voorzitter Jan van Didden was een markante persoonlijkheid, die als wachtmeester bij het korps Marechaus-

60

Oprichter en voorzitter
Jan van Didden (1867-1916).

sée in Nederlands-Indië rond 1901 gewond werd aan een arm bij een gevecht met een olifant. Door deze opgedane verwonding werd hij afgekeurd en kreeg een voorlopig pensioen van f 500,00 per jaar. In hoger beroep over deze toekenning werd dit pensioen in 1903 verhoogd tot f 525,00 per jaar.

Het was niet helemaal veronderlijkt dat Jan van Didden de grote man achter de oprichting van de UTC was. Commerciëel was hij hiermee ook gebaat; hij had n.l. een fietsenhandel plus café.

Deze bedrijvigheid lag aan de Bergerweg naast de oude openbare school; nu het woonhuis van de familie P. Meuwissen-Spee.

Jan van Didden werd geboren te Urmond op 22 september 1867 als zoon van landbouwer Peter Hendrikus en Cecilia Surber.

Hij oogette veel bijval en erkentelijkheid met "zijn" Toeristenclub, want in 1911 werd hij met 109 stemmen gekozen in de gemeenteraad van Urmond. Hier bleef hij tot zijn overlijden in 1916 bij. Het is hedentendage zeker interessant te weten, dat in 1911 een fiets bij Jan van Didden 24 gulden kostte. Een buitenband moest f 1,40 opbrengen!

61

(Foto's: Joop Stoffers Berg)

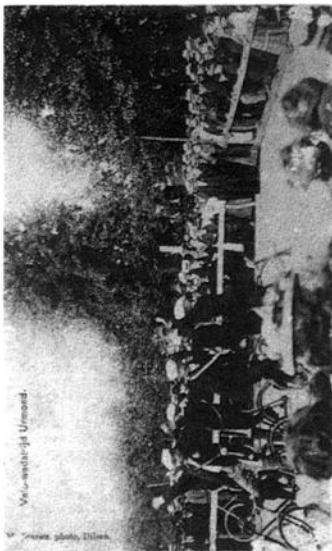
62

Over Jan van Didden ging het volgende rijmpje:

Jan van Didden van Luit
sleit op de kopere fluit
sleit op de lezere trâm
dan vluug de hieële duuvel 6m

In de in deze publikatie afgedrukte uitnodiging zonder jaartal van de UTC was Jan van Didden geen voorzitter meer. Met behulp van een eeuwgedurende kalender is te berekenen, dat 3 september 1911 en 1916 op een zondag viel. Welk van de twee jaartallen hier van toepassing is, zal wel altijd verborgen blijven. Jan van Didden overleed te Urmond op 6 maart 1916. Aan de hand van dit laatste feit zou men kunnen aannemen dat hij tot zijn overlijden voorzitter van de UTC is gebleven. Hierdoor is wel met zekerheid aan te nemen dat P. Brouwers na Jan van Didden voorzitter werd. De tweede voorzitter van de UTC werd als Pieter Hubertus Brouwers geboren te Cadier en Keer op 23 januari 1876. Volgens mondelinge overlevering hebben achtereenvolgens Sjeng Claessens (Sjeng van Geurtje) en Piet Demandt de voorzittershamer gehanteerd. Sjeng Claessens was geboortig van Beek, waar hij als Jean Hubert op 31 januari 1895 ter wereld kwam. Hij was getrouwd met Maria Elisabeth Thijssen, geboren te Urmond op 6 februari 1901. Piet Demandt zou de laatste voorzitter van de UTC zijn geweest. Hij werd als Peter Johannes Demandt ingeschreven in de geboorteregisters van de gemeente Urmond. Zijn geboortedatum: 29-5-1891. Piet bleef ongehuwd en was rijwielhandelaar van beroep. Hij was eerder in dienstbetrekking geweest bij dokter Blanken en zodoende ook belast met het onderhoud van de motorfiets van de dokter. Later kocht Piet zich zelf een motorfiets, in de volksmond "staomfita".

63

Wielerveest Urmond.

W. Kraaijveld, Urmond.

Fietsoorboten van de, nog steeds bestaande, kunstrijwielvereniging Heidebloem van Heerlerheide bezig in Urmond. Wanneer deze foto is gemaakt, is niet precies bekend. Vermoedelijk tussen 1910 en 1920. Wel bekend is de plaats waar deze chow werd gegeven, n.l. in een wei van Van Didden tegenover de woning Bours. Latere feesten werden gehouden in de "kamp". De muziek werd eerst verzorgd door het orgel van Oud van Rooy uit Sittard. In latere tijd kwam Math. Hoorn uit Geleen met zijn orgel.

64

Terug naar de UTC die reeds enkele maanden na haar bestaan in samenwerking met Victoria op zondag 2 september 1906 een groots wielerveest organiseerde. Nadat op die dag aanvankelijk een onweer de pret kwam verstoren, helderde de hemel weer op en brak een laat zonszonnetje door. In de allerbeste stemming verliep dit eerste feest en zowel de deelnemende als de feestgevende vereniging kweten zich met veel overgave van hun taak. De prijzen werden als volgt verdeeld:

Eierrijden:

- 1e prijs H. Pepels Berg
- 2e prijs A.v.d.Schalk Urmond
- 3e prijs H. Demandt Berg

Pijprijden:

- 1e prijs Theodorus Kevers Urmond
- 2e prijs Louis Hoffels Berg
- 3e prijs Hub Smeets Urmond

Rennen:

- 1e prijs H. Demandt Berg
- 2e prijs N. Claessen Urmond
- 3e prijs J. Vaessen Elseloo

Poprijden:

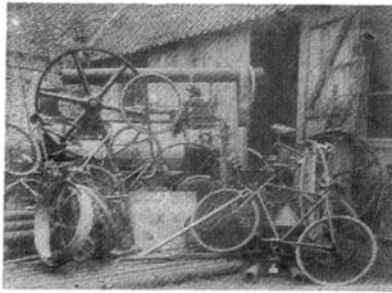
- 1e prijs H. Thijssen Urmond
- 2e prijs A.v.d.Schalk Urmond
- 3e prijs H. Smeets Urmond

Ringsteken:

- 1e prijs Louis Hoffels Berg
- 2e prijs J. Wenmakers Berg
- 3e prijs J. Vaessen Berg

Het slot van het wielerveest was voor de kinderen van Berg en Urmond, n.l. wedloop en zaklopen. Alle kinderen konden kosteloos deelnemen en waren ten allen tijde verzekerd van een prijsje. De eerste prijzen werden gewonnen door J. Brouwers Graathelde, H. Kurvers Berg, J. Wenmakers Berg en H. Heyen Urmond.

65

Na een fietswedstrijd waren de nodige fietsen aan "revisie" toe. Dit gebeurde bij de firma Hennings in Berg, waar dit "stijl leven" werd vastgelegd.

Deze eerste activiteit van de UTC viel erg in de smaak bij de Urmondse bevolking. Het leeuwenandaal van de organisatie en regeling was uitgevoerd door voorzitter Jan van Didden en onderwijzer H.Salden.

Ook de UTC versmaadde, zoals eerder gezegd, het feestvieren niet. Begin januari 1907 nuttigde zij haar eerste souper. Het menu bestond trouwens meestal uit: vis, bruine bonen en één aardappelen! Rondom de feestdis waren veel werkende leden en een groot aantal Ere-leden geschaard, die zich niet onbetuigd lieten en de welvoorzienige tafel eer aan deden.

Afgewisseld met muziek, zang en komische voordrachten groeide dit souper uit tot een groots feest. De pianomuziek werd verzorgd door de heer Gerard

66

Bergevoet.

Nog geen jaar na haar oprichting, in maart 1907, worden de leden van de UTC in praktische en "elegante" uniformen gestoken.

De uitmontering bestond uit een blauwe pet met zilveren koord, een blauwe trui met witte kraag, een zwart-wit geruit kniebroekje en lange zwarte kousen.

Uiteraard werden deze uniformen tijdens een oefenrit in Urmond "ten volke" getoond. Genoemde uniformen werden geleverd door kleermakerij Nic. Badesmakers, destijds gevestigd in de Grote Straat en van de straat af gezien links naast de huidige winkel van de familie Ben Bergevoet.

Zondag 1 september 1907 organiseerde de UTC weer een groot wielerveest. Dit werd, ondanks het feit dat er op dezelfde dag op niet minder dan vier plaatsen kermissen waren, een groot succes.

Acht wielerverenigingen waren naar het seunenoude Maanstadje getogen om aan dit feest luister bij te zetten. De optocht van de ridders van het stalen ros vond veel bijval. Het werd geopend door de Urmondse pedaalridders en de eveneens nog jonge fanfare St.-Martinus van Urmond, die ondanks haar prilte leeftijd enkele flinke marsen blies en in de feestweide blijk gaf reeds over een aanzienlijk repertoire te beschikken.

De eerste prijs bij het prijsrennen ging naar de heer Salden van Ophoven. Van grote klasse was het optreden van Jos Vincken uit Hoesbroek. Deze fietsakrobaat stal zodanig de show, dat de toeschouwers zich in een geroemde circus waanden. Het applaus was dan ook niet van de lucht.

Het jaar 1907 was bijna voorbij, toen de UTC op 30 december weer haar jaarlijks souper voor leden en Ere-leden hield in café Driessen. Voor het zover was, werd eerst een fakkeloptocht georganiseerd met medewerking van de fanfare St.-Martinus. De optocht werd geopend met geschut.

67

Toeristenclub
— URMOND. —

Urmond, datum postmerk.

Geachte Sportbroeders!

Wij hebben de eer U.E.D. beleefd mede te deelen dat wij op **ZONDAG 3 SEPTEMBER** een

Groot Internationaal Wielerveest

zullen houden. Naar aanleiding hiervan nemen wij de vrijheid uwe geachte Vereniging uit te noemen, ons uwen steun te willen verlenen, door het vertegenwoordigen uwer Vereniging.

Het PROGRAMMA is als volgt:

Rennen, Kunstrijden, Plankrijden, Pijprijden, Poprijden, Ringsteken en Peperkoek slaan.

Waarvoor groote geldprijzen zijn beschikbaar gesteld.

Iedere Vereniging is verplicht als feestbijdrage te storten **1.000.** waarvoor zij recht heeft tot deelname aan verschillende prijzen.

Wij vertrouwen dat U aan onze uitnodiging zult voldoen, waardoor U ons zult verplichten tot wederzijdsche medewerking bij voorkomende gelegenheden.

Met sportbroederlijke groeten, verblijven wij

Namens het Bestuur der Toeristenclub:

Secretaris. President.
P. SCHULPEN. P. BROUWERS.

68

Druck-rij G. Thoen. Rotterdam.

Evenals het vorige souper was alles tot in de puntjes verzorgd en werden de voordrachten e.d. begeleid door pianist Gerard Bergevoet.

Kermiszondag 5 juli 1908 was voor het stadje Urmond weer een dag waarop wat te beleven viel.

In een grote feestweide van Alphons ("Fons") Leers vond het groot internationaal wielerveest van de UTC plaats!

Het bestuur van de UTC had niet gearzeld om van dit feest iets bijzonders te maken en de aantrekkelijkheid voor de zusterverenigingen te verhogen. Als grootste trekpleister fungeerde destijds zeker de 144 vierkante meter kunstbaan (de "zwik"), waarop voor het eerst aan de Maaskant het kunstrijden werd gehouden.

Een 30-tal binnenlandse en 3 buitenlandse verenigingen en vele kliefklustigen bevolkten op die zondag Urmond. Als speciale attractie engageerde de UTC ook de toenmalige bekende kunstrijder Aug. Kleber uit Würselen in Duitsland.

In de gehouden optocht door Urmondse straten trok vooral de fietsclub van Nieuwstadt de aandacht. Tevens wakte zij de iachlust van het publiek op door haar mascotte. Deze bestond n.l. uit een dikke ronde peperkoek, die vast zat aan een bezemstok en waarop in suikerletters "Nieuwstadt Vooruit" prijkte. Na het feest werd de grote peperkoek met veel smaak door dit gezelschap opgepeuzeld.

Avonturen

Uiteraard beleefden de Toeristen tijdens hun uitwedstrijden wel eens wat!

De volgende belevenissen uit de bloeiperiode van de Urmondse fietavedetten zijn zeker het beschrijven waard.

Op uitnodiging van hun Grevenbichtse zustervereniging moesten de Urmondse ridders daar het wielerveest opluisteren.

Zoals gebruikelijk begon zo'n feest met een optocht door het dorp op weg naar de feestweide. Voor de

69

Lidmaatschap uit 1914 van Jan van Didden. De ANWB was toen nog een echte wielrijdersbond!

beste houding in zo'n optocht werd onder de deelnemende verenigingen een eerste prijs uitgelooft. In de optocht van genoemd wielersfeest te Grevenbicht reden de Obbichtse wielrijders vóór de Urmondse collega's. Voor de ogen van de Urmondse moesten twee Obbichtse wielrijders door een of andere oorzaak van hun "vehikel" stappen. Dit was vanzelfsprekend een grote overtreding voor het onderdeel "beste houding in de optocht"! Ondanks deze grote "schoonheidsfout" in de optocht kregen de Obbichtse leden toch de eerste prijs voor de beste houding in de optocht. Dit werd uiteraard niet voetstoots aanvaard door de UTC. Een ingediend protest leverde niet het gewenste resultaat op; de jury bleef onwrikbaar bij

70

haar besluit. Penningmeester Michiel Hendrix akcepteerde deze beslissing niet en liet hoornblazer Mathieu Hendrix verzamelen blazen. Demonstratief verlieten de verbolgen Urmondse leden de feestweide en aanvaardden de terugtocht, die echter niet naar Urmond leidde.

Via een omweg, de Molenweg, peddelde de nog steeds teleurgestelde Toeristen naar Stein waar een groot Harmoniefeest aan de gang was. Daar aangekomen werd door penningmeester Michiel Hendrix uit de blijkbaar goed gevulde klubbak het hele hier in de feestweide opgekocht en ook nog leeg gedronken! Tijdens dit overvloedig offer aan Bacchus werd de feestvreugde nog verder verhoogd door met zijn allen aan één kant op de aldaar aanwezige carroussel te gaan zitten, waardoor deze kermisattractie scheef hangend de betaalde rondjes moest draaien. Ondanks de teleurstellende ervaring in Grevenbicht konden de Toeristen na hun kapriolen op het Steins Harmoniefeest weer terugkijken op een gezellige en uitstekend gelaagde fietsondag.

Prizen

Tijdens dergelijke wielersfeesten werden vaker prijzen gewonnen. Zo werd op een gegeven moment eens een grote peperkoek gewonnen. Door zijn afmetingen was hij op de fiets moeilijk hanteerbaar. Na enig overleg werd de peperkoek tenslotte in de tas van het vaandel gestopt. De tas met zoete inhoud werd na afloop van het feest om de schouders van Hein Spee gehangen waarna huiswaarts werd gereden. Wie de peperkoek heeft verorberd, vermeldt de overlevering niet! Een andere keer won Chris Wagemans bij de een of andere wedstrijd een house fonograaf; voorloper van de grammofoon. Uiteraard was de gelukkige winnaar zeer in zijn sas met deze niet alledaagse prijs. Zoals vaker na zo'n wielwedstrijd belandden de Toeristen in het een of ander "heilig huisje".

71

Ook aan de entreefeest van een wielersfeest van de UTC kon het gezellig zijn; hiervan heeft bovenstaande foto een duidelijk beeld. We zien v.l.n.v.: Sjeng Classens, Sjeng Gelissen (Sjeng van Orina), Funske Holders, Sjeng Gelissen en Hoeb Driessen.

Ditmaal was het een café in Geleen. Benieuwd of zijn nieuwe aanwinst het ook werkelijk deed, werd de fonograaf direct op zijn deugdelijkheid getest en weldra klonken er de eerste tonen van de toenmalige "tophits" uit de hoorn.

De braadworst

Het was Kermisvrijdag in Urmond. Deze dag werd het traditionele Fanfarefeest georganiseerd in samenwerking met de Toeristenclub. Laatstgenoemde vereniging had echter ook een uitnodiging ontvangen voor het wielersfeest van de momenteel nog steeds bestaande en zeer bekende kunstrijwielclub "De Heidebloem" in Heerlerheide. Besloten werd dat de ene helft in Urmond bleef en de andere helft in Heerlerheide de honneurs van de Toeristen zou waarnemen. Alzo toog men naar Heerlerheide. "Hoeb van Casparus" (Rub Bovens) was ook van de partij. Hij verdiende in die tijd veel

72

Fiebr herten en Sjeng Classens met het statuusmodel van hun tijd, de fiets, op de gewoelige markt. De fiets van Sjeng Classens was een van de eerste fietsen in Urmond met een iron stuur. De op een na laatste voorzitter van de UTC, Sjeng Classens, overleed te Spaubeek op 26 augustus 1976.

geld en was hier erg royaal mee.

De verschillende onderdelen van de wielwedstrijd hadden, samen met tussen de bedrijven door genuttigde gerstenat, de Urmondse deelnemers hongerig gemaakt. Ook penningmeester Michiel Hendrix voelde zijn maag knorren en had best trek in een hartig hapje. Iel Padenakors ("Lel van de snieder") kreeg opdracht naar een slager in Heerlerheide te gaan en daar de langste braadworst te kopen die er in

73

de winkel was. Zo gezegd zo gedaan. Lei kwam terug met een meterslange braadworst!
 Hub Bovens was natuurlijk van de partij om de situatie op een komische manier uit te buiten; hij nam de braadworst van Lei Rademakers aan en hing zonder veel oepsaal de hele braadworst om de hals van de verraste Lei. Onder luid gelach ontlokte deze onvrijwillige "worstdekoratie" Lei de volgende historische woorden: "Nooit mis zich de moeder zoen". Blijkbaar had laatstgenoemde persoon thuis de bekende broek aan en hield de zeven gebroeders Rademakers goed onder de nog meer bekende knoet. Normal gesproken gingen deze serieuze kleermakers alléén met kermis en vastenavond uit. Vandaar de opmerking van Lei.
 Lang bleef de braadworst niet om de hals van Lei zitten. Spoedig werd ze ergens in Heerlerheide gebraden en met veel smaak verorberd.
 Na deze eetpartij konden de Urmondenaren er weer tegen en werd weer menig glaasje bier soldaat ge-

Nog een foto aan een entree tafel van de UTC bij een wielerveest. Links op de hoek van de tafel Karel Thijssen in gezelschap van Pietje Seeste.

74

maakt. Ook Hub Bovens liet zich niet onbetuigd en zwaaide weer rond met zijn goed gevulde portemonnee. Zijn escapades bleven niet onopgemerkt voor een wantrouwige dienaar van Hermandad, die Hub vroeg, wat hij met zoveel geld deed. Hub antwoordde: "Niets als veel bierjes kopen". Dit was blijkbaar geen bevredigend antwoord. De politieagent dacht minstens een lid van het inbrekersgilde op het spoor te zijn en arresteerde Hub. Hoe laatstgenoemde zijn onverwachte arrestatie opnam, is niet bekend. Feit is in elk geval, dat Hub in het cachot belandde.

Het toeval was Hub Bovens echter terwille. Een Bergenaar, Martin van Jantje Alberts, was politieagent in Heerlen en kwam 's avonds op nachtdienst. Vanzelfsprekend werd hij direct op de hoogte gebracht van het feit dat een Urmondenaar in de "kas" zat. Na berichtiging van de arrestant door de Bergse politieagent (die hem natuurlijk kende) en de nodige uitleg kwam een opgeluchte "Hoeb van Casparus" weer op vrije voeten.
 Ook hierbij past uitstekend het gezegde: "Eind goed, al goed".

De Toeristen in hun nadagen

Evenals Victoria brandde de Urmondse Toeristenclub gedurende de Eerste Wereldoorlog 1914-1918 op een heel laag pitje.

In de Sittardse streekkrant De Limburger van 14 juni 1922 wordt gemeld dat de UTC op kerstavonds en maandag 2 en 3 juli 1922 een wielerveest organiseerde.

Ook in 1923 werd eenzelfde wielerveest georganiseerd, ditmaal op 10 juni 1923 en wel "in eene daartoe welingerichte feestweide".

In 1924 hield de UTC haar feest op zondag 6 juli. Het programma vermeldde rennen, kunstrijden en verschillende andere volksvermakeligheden. Present was de fisticlub bij het gouden bruiloftsfeest van de echtelieden C. Heyen-Tholen op 17 november 1924. Onder begeleiding van de fanfare en

75

Pierre Schulpen, eerste sekretaris van de UTC op de foto bij Wilms-Mahr te Sittard.
 Hij verliet Urmond en vestigde zich in Holtum.

De laatste voorzitter van de UTC, Piet Demandt. Hij overleed in het ziekenhuis te Sittard op 26 juni 1959.

76

de Urmondse Toeristenclub liepen de feestelingen 's morgens van hun woning naar de parochiekerk St.-Martinus.

Na 1924 zweeg Urmonds correspondent van De Limburger over de UTC.

In De Nieuwe Mijnstreek van 19 mei 1928 stond over de UTC nog het volgende bericht:

Urmond

Wielerveest. Zondag 1 Juli zal er alhier een groot wielerveest plaats hebben, te geven door de Wielerver. UTC. Verschillende zusterveren. zullen hun zedeversing verliezen.
 Het feest, met volksvermakeligheden zal plaats hebben in de weide van dhr. N. Hendrix-Cleuters.

Aangenomen kan worden, dat op het einde van de trintiger jaren de UTC ter ziele ging. Het enige wat tot op de dag van vandaag aan de UTC herinnert zijn de kleren blauw en wit van de in 1928 opgerichte voetbalclub "Urmondia" en het bewaarde originele vaandel.

De genoemde voetbalclub-in-woording leende destijds de blauwe truien met witte kraag van de UTC.

Later werden deze truien aan Urmondia geschonken. Behoudens enkele jaren direct na de Tweede Wereldoorlog is Urmondia deze kleuren steeds trouw gebleven.

Het vaandel van de UTC heeft nog steeds een ereplaats in het oude clublokaal, thans café Oud-Urmond, Grote Straat 29 Urmond.

77

DE VROLIJKE SPORTERS VAN NATTENHOVEN

Fietsen in Nattenhoven

Ook in de buurtschap Nattenhoven kwam men in de ban van de wielersport. Dit resulteerde al spoedig tot de oprichting van een wielervereniging onder de naam "De Vrolijke Sporters". Wanneer deze gebeurtenis precies plaats vond, is jammer genoeg niet meer te achterhalen. In het kasboek van de Bergse wielrijdersvereniging Victoria - aangelegd in 1906 en eindigend in 1910 - wordt de Nattenhovense wielervereniging geen enkele keer vermeld.

Zodoende is aan te nemen dat de oprichting na 1910 heeft plaatsgevonden en wel vermoedelijk tussen 1910 en 1914. Als verenigingslokaal fungeerde de herberg van de echtelieden Antoon Kling en Maria Elisabeth Smits; de latere woning Verheijen aan de Bergerweg. Herbergier Antoon Kling was geboortig van Zaltbommel. Hij werkte later te Bochum bij Krefeld als treinschikist bij de Duitse Kreisbahn.

Rond de aouswisseling verhuisde Antoon en zijn gezin naar Nattenhoven, waar jarenlang een herberg werd gedreven. Deze herberg werd voornamelijk in de herfst en 's winters geëxploiteerd in verband met de pendel in de zomer van zijn hele gezin naar de brikken in Duitsland.

De uniformering van de Nattenhovense wielrijders bestond uit een groen Tiroler hoedje met veer. Aldus getooid legden zij vele kilometers op de fiets af, op weg naar wielerveesten van zusterverenigingen in de naaste omgeving.

De carroussel

Hun eigen wielerveesten werden meestal gehouden in een weide van de gebroeders Houben, gelegen aan de Bornerweg in de Nederheide. Tijdens zo'n wielerveest was in de feestweide door Sjang v.d.Wauw op een ingenieuze manier van een groot kar-rad een carroussel gemaakt, draaiend in

een stevige ijzeren pijp. Het draaien gebeurde met mankracht en wel doordat Sjang tussen de spijlen van het kar-rad liep en zo duwend het hele bouwsel liet rond draaien. Vanzelfsprekend waren op het grote kar-rad zitplaatsjes voor de kinderen "gekonstrueerd"; allemaal het werk van de ijverige Sjang. Bedrijvig draaiend, deed Sjang zo zijn duit in het zakje van "De Vrolijke Sporters". Niet alleen de kleine kinderen waren verrukt van zijn carroussel. Ook de wat grotere jeugd kreeg belangstelling voor de door Sjang ontworpen attractie. Het bleef niet alleen bij belangstelling. Ten de Welf, de gebroeders Bouts en Sjang Willems wilden nu toch wel eens de deugdelijkheid van Sjangs konstruktie testen en gingen daarom allemaal aan één kant op de carroussel zitten. Daar was deze echter niet op berekend. Met donderend geraas zakte het hele geval in elkaar. Goede raad was toen duur. Schuld bewust boden de jongelui boze Sjang aan hem te helpen met de "wederopbouw" van zijn carroussel. Met vereende krachten toog men aan de slag, waardoor niet lang erna Sjang weer centen kon beuren ten bate van de verenigingskas.

Omzet

Tijdens dergelijke wielerveesten, die altijd druk werden bezocht, werd niet alleen de kas van de vereniging gespekt. Ook de plaatselijke middenstand profiteerde hiervan.

Trinke Demandt (Trinke van Lies) stond als meisje van misschien 13 of 14 jaar tijdens zo'n wielerveest in Nattenhoven in de feestweide voor haar ouders meegegoed en sigaretten te verkopen. Het liep gewoon storm bij haar tafel en ze had dan ook handen te kort om alle klanten te helpen. Moe maar voldaan ging ze 's avonds naar huis. Hij kon ze toen haar moeder vertellen dat ze maar liefst voor 105 gulden had verkocht; een kapitaal bedrag in haar tijd!

Ledenlijst

Niet bekend is, hoelang "De Vrolijke Sporters" van Nattenhoven hebben bestaan. Uit mondelinge overlevering zijn wél de meeste leden van "De Vrolijke Sporters" bekend.

Het waren:

Sjang Borendeert
Peter Bouts
Nikkèla Demandt
Peter Delil
Willem Delil
Doar Hoefnagels
Sjaak Hoefnagels
Geel Kling
Sjang van Masch
Bert Salden
Sjra Timmermans
Geelke Ubachs
Sjangke Ubachs
Chris van de Wauw
Sjang van de Wauw
Sjangke Wjshof
Hein Willems
Sjang Willems

Bij onderbezetting tijdens uitwedstrijden werd vaker een beroep gedaan op de latere aannemer Zef Bouts.

Einde

Uit mondelinge overlevering is wel bekend dat "De Vrolijke Sporters" op een gegeven moment nog slechts uit vijf leden bestond.

Het waren:

Andreas Deuss
Sjang Hermans
Tjeu Hermans
Chris v.d.Wauw
Sjeng Wjshoff

Besloten werd dan ook om de kas (circa twintig gulden) van "De Vrolijke Sporters" om te zetten in

v61l schuimend gerstenat.
 Het bleef niet alleen bij woorden;flink "in de olie"
 kwamen de laatste Nattenhovense kunstwielrijders
 terug naar huis met een lege klubkas.
 Zo werd op ludieke wijze de Nattenhovense wielrij-
 dersvereniging "De Vrolijke Sporters" ten grave ge-
 dragen. Deze gebeurtenis moet zich hebben voltrok-
 en in het begin van de twintiger jaren.

Geraadpleegde bronnen en literatuur

1. Kasboek Wielervereniging Victoria 1906-1910, in besit van familie L.Horrichs-Alberti.
2. Hoe "De Heidebloem" geschiedenis en naam maakte, in Feestkrant 1958 bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan.
3. In Vriendschap Sterk 1917-1977, blz. 23.
4. Overkumthe. Uit het rijke verleden van Berg en Urmond, blz. 39,265,266 en 267.
5. De Limburgsche Aankondiger (Sittard),
 17-3-1906 14-7-1906 18-8-1906
 22-9-1906 19-1-1907 9-3-1907
 10-8-1907 7-9-1907 14-9-1907
 4-1-1908 6-6-1908 27-6-1908
 11-7-1908 10-8-1910 7-1-1911
 14-1-1911 12-8-1911 26-8-1911
 30-12-1911
6. Limburg (Sittard) 29-6-1912
7. De Limburger (Sittard)
 14-6-1922 26-5-1923 25-6-1924
 22-11-1924 6-12-1924 20-6-1925
 27-6-1925 8-8-1925 1-5-1926
 20-8-1926 4-12-1926 31-12-1926
 8-1-1927 15-1-1927 22-1-1927
 22-10-1927 27-12-1927 14-1-1928
 11-2-1928 16-5-1928 23-6-1928
 11-8-1928 25-8-1928 6-9-1928
 29-9-1928 25-10-1928 10-1-1929
 26-1-1929 31-1-1929 2-2-1929
 23-5-1929 25-5-1929 17-9-1929
 8-2-1930 22-3-1930 5-4-1930
 17-5-1930 17-10-1930 20-12-1930
 24-12-1930 9-2-1931 14-3-1931
 17-6-1931 19-6-1931 6-8-1931
 3-9-1931 9-10-1931 14-11-1931
 12-12-1931 17-12-1931 30-7-1932

9-8-1932	17-8-1932	20-8-1932
3-9-1932	17-9-1932	20-9-1932
27-9-1932	19-10-1932	22-10-1932
2-11-1932	19-11-1932	29-11-1932
18-2-1933	7-3-1933	11-4-1933
19-4-1933	13-4-1933	13-5-1933
19-7-1933	12-9-1933	21-9-1933
27-10-1933	4-11-1933	25-11-1933
1-12-1933	6-1-1934	3-2-1934
24-2-1934	16-6-1934	13-7-1934
10-8-1934	20-10-1934	1-12-1934
19-1-1935	3-3-1935	17-10-1935
16-11-1935	25-1-1936	10-4-1936
11-12-1936	19-2-1937	28-9-1937
16-12-1937	23-12-1937	23-2-1938
25-2-1938	7-12-1938	14-12-1938
22-12-1938	8-7-1939	29-2-1940
5-3-1940		

8. De Nieuwe M'nstroom

3-12-1927	5-5-1928	19-5-1928
23-6-1928		

9. Burgerlijke Stand en bevolkingregisters gemeente Urmond.

1881-0-0-1	1881-0-0-1	1881-0-0-1
1881-0-1-1	1881-0-1-1	1881-0-1-1
1881-0-2-1	1881-0-2-1	1881-0-2-1
1881-0-3-1	1881-0-3-1	1881-0-3-1
1881-0-4-1	1881-0-4-1	1881-0-4-1
1881-0-5-1	1881-0-5-1	1881-0-5-1
1881-0-6-1	1881-0-6-1	1881-0-6-1
1881-0-7-1	1881-0-7-1	1881-0-7-1
1881-0-8-1	1881-0-8-1	1881-0-8-1
1881-0-9-1	1881-0-9-1	1881-0-9-1
1881-0-10-1	1881-0-10-1	1881-0-10-1
1881-0-11-1	1881-0-11-1	1881-0-11-1
1881-0-12-1	1881-0-12-1	1881-0-12-1
1881-0-13-1	1881-0-13-1	1881-0-13-1
1881-0-14-1	1881-0-14-1	1881-0-14-1
1881-0-15-1	1881-0-15-1	1881-0-15-1
1881-0-16-1	1881-0-16-1	1881-0-16-1
1881-0-17-1	1881-0-17-1	1881-0-17-1
1881-0-18-1	1881-0-18-1	1881-0-18-1
1881-0-19-1	1881-0-19-1	1881-0-19-1
1881-0-20-1	1881-0-20-1	1881-0-20-1

PERSOONSNAMENREGISTER

Alberti 15	Brouwers, P. (Pieter Hubertus) 63
Andrik, Driek(aas)	Buizen, Kubaas 60
Johannes Hendriks 5,10	Cantou, Frans 14
11-1,12,13,15,16	Cantou, Mathias 14
Joseph (Jozef) 11,22,30	Claassen 43
Mathijs 11	Claassen, S 65
Mathijs (weduander) 14	Claassen, Sjeng (Jean Hubert) 60,
Tien 17	63,72,73
Willias 11	Cloonen, Cisca 46
Willie 54	Coomans, Mathias 60
Alberts, Ferdinand 11,35,36	Cruonen 35
Hubertus 11	Cuyper 37
Martin 75	De (wedu)ffrouw
Andereas 43	Dell, Peter 81
Arto, Dieke 26,36	De (wedu)ffrouw 81
Tine 49	Demandt, S 65
Willias 49,54	De (wedu)ffrouw 14
Winaad 36,49	Drik 11
Winaad 36, 54	De (wedu)ffrouw 49,54
Augustinus, Peter 38	Diakka 81
Besumont, Anton 14	Diele, Peter Johannes 60
Becker 43	60,63,75
Beckers 55	Sieng (Jan) 10,14,14,23
Bemlans, Maria Gertrudis	Tine 49
Josephina 82	Trinke 60
Bergers, Jan 60	Demandt-Willi 55
Dietsje 60	Dons, Andreas 81
Bergvoet, Ned. 67	Christiaan II 49
Gerard 67,69	Nia 49,54
Beriver, J 42	Peter 11
Bersten 30	Dowalds 14
Blankenbollen 20	Sijden van 64
Boldeur, Willeke 72	Jan 14, 60, 61, 63, 66, 70
Boonma (firma) 31	Peter Hendriks 54
Bouhouwer, Jean 28	Diederien, Lea 19
Bours, Rub 60	Dijkstra, Fr. 46
Pierre 60	Dollie 60
Sieng 60	Sieng 26
Thomas 60	Draais van Beverburg, 60, 61
Vaning 64	Diederus, Harleke 60
Boots, J 19	Roeb 72
P 35	Claas 60
Wils 10, 11, 13, 20, 26, 28	Sieng 17
Harleke 26, 36	Dobbe, Lion 46
Joel 23	Dorsten, Peter 29
Joseph (Jozef) 12, 28	Doming 7
Nichas 27, 36	Eyck, pastoor 31, 32, 36, 38
Peter 81	Eya van, pastoor 19
Def 81	Frederike 18, 19
Boots-Develou, met 26	Opheims, Louis 60
Boots, gebroeders 80	Sieng (J) 72
Bovendeert, Sieng 81	Sieng (J) 72, 74
Bovens, Neel (Nob.) 60, 72, 74, 75	Grete de, Karol 57
Brammert, geb. 37	Gruber 42
Brouns, S 35, 35	Dullienne, Max 37
Brouwers, J 65	Hans, Maria 16

